

Schatten om te delen (2019)

Oecumenische Vrouwensynode

ZijSpiegel, februari, 2019, nummer 017

Sieth Delhaas

Een kijkje in de kast van ...

Er zijn van die klassiekers: feministisch-theologische boeken die spraakmakend zijn of waren en die je eigenlijk wel gelezen móet hebben. Maar wat zijn nou de boeken die persoonlijk raken en die je door zou willen geven aan een ander? In deze rubriek nemen we een kijkje in de boekenkast van telkens een andere vrouw.

Het ging over van alles

Sieth Delhaas (1936), journaliste en cultuurhistorica, verhuisde in 2006 na 25 jaar Brabant uit een eengezinswoning naar een appartement in Deventer. Toen gingen er enkele koffers boeken naar de talloze antiquariaten die die stad telt.

Daar wilde ik mijn boeken niet meer in mijn woonkamer hebben. Te veel mentale druk van wat ik nog eens wilde herlezen, of uitlezen. In mijn gang heb ik kasten laten maken. Dagelijks loop ik langs de ruggen van mijn dierbare medebewoners. Veel boeken heb ik aangeschaft vanuit mijn wens en het verzoek van anderen ze te recenseren. Dat was tussen eind 1977 en 2000 een nauwelijks te stillen stroom. Inderdaad veel ‘nieuwe theologie’.

Gelukkig voor mijn studierichting Cultuurwetenschappen werd er ook vanuit theologisch perspectief gekeken naar velden in het dagelijks bestaan, die voorheen, voor de doorbraak van feministische theologie, niets met geloof of theologie te maken leken te hebben. Althans, er werd niet over geschreven. Feministische theologie veranderde die blik. Het ging over van alles: woedende woorden, modellen voor God, meisjes in Chili, incest, je mond open doen, de vraag of god ooit als vrouw was belichaamd ...

Welk boek heeft mij persoonlijk geraakt? Niet te zeggen, want de schokkende lectuur was niet van de lucht in die tijd. Ik noem er één van heel andere aard.

In 1982 maakte ik kennis met Hildegard van Bingen. Ik vulde al snel een halve plank met haar. Tussen 2015 en 2018 voegde ik er de vertaling van haar visioenen *Ken de wegen* aan toe. De vertaalster Mieke Kock-Rademakers zegt er over: ‘De lezing doet een beroep op al onze zintuigen.’

Waar blijven mijn schatten als zij erfenis worden? In het jaar dat ik tachtig werd, heb ik vier jeugdige vriendinnen een voorstel gedaan. Zij zochten naar hartenlust boeken uit en plakten

een kleurig stickertje terwijl ik de laatste hand aan onze maaltijd legde. Tijdens het eten vertelde ik waarom ik het kocht of wat me boeide. Ik typte een lijst met kopie, zodat ieder nog weet wat ze koos en welke kleur sticker ze plakte. De kopie vindt iemand, die later mijn nalatenschap regelt. Ik geniet nu alvast van hun zoeken en wat die verschillende vrouwen kiezen.

Is het daarmee met mijn boeken gedaan? Nee, hun verhaal gaat door. Ik heb de inhoud van al mijn boeken grotendeels gebruikt om deze via mijn werk als journalist, schrijfster, essayist, als iemand die werd gevraagd voor lezingen, studiedagen en cursussen, door te geven, óm te werken, in te voegen in de stroom van kennis. Ik heb er mezelf en mijn lezers, cursisten en toehoorders mee mogen verrijken. Al die kennis heb ik de laatste drie jaar veilig gesteld door een website als archief in te richten. Daar blijft bewaard over welke thema's – bepaalde – vrouwen in de jaren vanaf 1970 meer wilden weten.

www.siethdelhaas.nl

